

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**80 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2020

Наукове видання

Збірник тез доповідей 80 наукової конференції викладачів академії
7 – 8 травня 2020 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 15 від 05.05.2020 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор
Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор
Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д.т.н., професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І., д.т.н., професор
Жигунов Д.О., д.т.н., доцент
Іоргачова К.Г., д.т.н., професор
Капрельянц Л.В., д.т.н., професор
Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.
Косой Б.В., д.т.н., професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д.т.н., професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д.е.н., професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент
Станкевич Г.М., д.т.н., професор,
Савенко І.І., д.е.н., професор,
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,
Ткаченко О.Б., д.т.н., професор
Хобін В.А., д.т.н., професор,
Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор
Черно Н.К., д.т.н., професор

щодо кількості класифікаційних ознак видів кредитних операцій, оскільки думки вчених, що досліджують цю проблему різняться. Найбільш прийнятна така класифікація кредитних операцій за різними критеріями, а саме: терміном кредитування; суб'єктом і об'єктом кредитування; галузевою спрямованістю кредиту; видом валютних цінностей, в яких надано кредит; забезпеченням; ступенем ризику; методом надання; способом повернення; строком повернення; характером визначення та способом сплати процентів; кількістю кредиторів; призначенням.

Для удосконалення методики обліку кредитних операцій необхідне запровадження методики обліку відстроченої (продлонгової) заборгованості за кредитними операціями, передбачивши рахунки для обліку продлонгової заборгованості в залежності від терміну її виникнення; розширення обліку кредитних операцій за термінами надання

Література

1. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 12.12.2008 р. із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Інструкція з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України: Затв. Постановою Правління НБУ від 27.12.07 р. № 481. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків [Електронний ресурс] : Постанова Правління НБУ від 6 липня 2000 р. № 279. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=106520>
4. Литвин Н.Б. Фінансовий облік у банках: (у контексті МСФЗ): Підручник. – К.: «Хай-Тек Прес», 2010. – 608 с.

АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

**Ощепков О.П., к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту
Магденко С.О., старший викладач кафедри економіки промисловості
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Прибуток підприємства, резерви його підвищення, фактори впливу на нього, питання управління прибутковістю, являються предметом дослідження багатьох науковців, однак не зважаючи на це дане питання залишається не достатньо вивченим на даному етапі розвитку економічних відносин. Головними завданнями менеджерів підприємства є опанування ефективними методами організації виробництва та реалізації продукції, за допомогою яких можна досягти найбільшого прибутку. Разом з тим серед науковців немає спільного бачення теоретичної сутності поняття прибутковості та резервів її підвищення, так само як не існує єдиного універсального способу для всіх підприємств щодо вирішенні практичних завдань по підвищенню прибутковості діяльності підприємств. Крім того, дослідження факторів впливу на прибутковість, мають особливо важливе значення в умовах нестабільної політико-економічної ситуації. Отже, дослідження резервів збільшення прибутку та факторів впливу на прибутковість підприємств є актуальним і зумовлює доцільність розгляду цього питання.

Питанням формування прибутку і прибутковості підприємства приділяється значна увага з боку як законодавчих органів, так і контролюючих органів України, що знаходить своє відображення у законах, постановах та інструкціях. У дослідження питань прибутковості, ефективності діяльності підприємств зроблено вагомий внесок такими науковцями як, І.О. Бланк, В.І. Блонська, Н.М. Бондар, Г.А. Семенов, В.Г. Пасічник, З.О. Манів, О.О. Гетьман, В.П. Кодацький, Т.Г. Васильців, С.С. Гринкевич та ін.

Прибутковість підприємства є однією зі складних та багатограних економічних

категорій, це – відносний показник економічної ефективності його діяльності, який комплексно відображає ступінь ефективності використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Тобто прибутковість виражає ступінь ефективності формування та використання прибутку і ступінь ефективності управління ним. Підвищення прибутковості можливе за рахунок пошуку резервів і шляхів збільшення прибутку. Важливо також визначити рівень прибутковості, який достатній для рішення питань економічного та соціального розвитку підприємства.

Процес формування та накопичення прибутку відбувається під впливом факторів внутрішнього та зовнішнього характеру.

Фактори внутрішнього характеру безпосередньо залежать від організації діяльності підприємства. Обсягу виробництва продукції, її ціни, собівартості, якості, тобто наявності і ефективності використання ресурсів підприємства.

В сучасних умовах господарювання значний вплив на прибутковість мають фактори зовнішнього середовища, тому їх можна розглядати як можливості та загрози для підприємства, їх позитивний чи негативний вплив буде залежати від ефективності управління підприємством. Такі зовнішні фактори, як інфляція, відсутність індексації доходів населення, податки, курс валют, політична ситуація, скорочення іноземних інвестицій негативно позначились на діяльності підприємств в останні роки, і тому потребують ретельного дослідження та аналізу для того, щоб підприємства мали змогу своєчасно та ґрунтовно реагувати на всі зміни для мінімізації їх впливу.

Для підвищення прибутковості діяльності підприємства, треба шукати не використані можливості, а саме резерви збільшення прибутку. Такі резерви можна знайти на стадіях планування виробництва, безпосередньо на виробничому етапі та етапі реалізації продукції. На підставі виявлених резервів підвищення прибутку розробляються заходи що до їх реалізації, таких як: організаційні, техніко-технологічні, економічні і соціальні.

Розглядаючи резерви максимізації прибутку, слід звернути увагу на те, що прибуток залежить як від доходів підприємства, так і від його витрат. Отже, збільшення прибутку можна досягти двома способами: зменшити витрати на виробництво або збільшити дохід від реалізації. Тому перед підприємством постає питання правильно сформулювати цінкову стратегію й обрати оптимальний обсяг виробництва.

Підприємства	роки	Фінансові результати від операційної діяльності, тис. грн	Чистий прибуток, тис. грн	Рентабельність, %			
				продаж	продукції	активів	власного капіталу
ПрАТ «Козятинський м'ясокомбінат»	2015	27107	22535	5,64	7,20	18,39	19,36
	2016	48861	41323	8,19	10,66	27,76	29,37
	2017	52435	43193	5,86	7,62	24,37	25,99
ПП Фірма «Гармаш»	2015	-2052	-2165	-3,27	-3,01	-7,76	-8,52
	2016	1006	1038	1,59	1,57	1,78	1,97
	2017	1797	1113	1,29	2,13	1,76	2,02
ПрАТ «Богодуховський м'ясокомбінат»	2015	530	283	0,72	1,36	2,29	5,38
	2016	590	479	1,10	1,38	3,50	8,50
	2017	611	450	0,85	1,16	2,99	7,47
ПрАТ «Укрбекон»	2015	12170	8509	0,78	1,11	0,85	35,02
	2016	476	-2751	-0,18	0,03	-0,20	-12,46
	2017	39023	29278	1,38	1,87	2,07	25,18

Проаналізувавши дані по м'ясопереробним підприємствам, можна зробити висновок, що найбільш ефективним та стабільно працюючим є ПрАТ «Козятинський м'ясокомбінат» –

його чистий прибуток в 2015 році склав 22,5 млн грн., який протягом трьох років збільшився до 43,2 млн. грн. Всі показники рентабельностей протягом усіх трьох років знаходяться на достатньому рівні.

Також можна відмітити достатньо стабільну роботу ПрАТ «Богодухівський м'ясокомбінат», хоча й не з такими значними показниками прибутку та рентабельностей. Проте це підприємство протягом усіх трьох років показує прибутковість своєї діяльності на відміну від інших м'ясопереробних підприємств України (більше, ніж 90 відсотків декларують збитковість своєї діяльності щорічно).

По ПП Фірма «Гармаш» спостерігається підвищення ефективності діяльності з 2016 року. Протягом декількох років, включаючи 2014 рік, підприємство декларувало збитки, а зараз почало показувати дохідність своєї діяльності. Проте показники рентабельностей знаходяться на дуже низьких рівнях.

По ПрАТ «Укрбекон» взагалі неоднозначна ситуація - отримавши за 2015 рік чистий прибуток в сумі 8,5 млн. грн., показники рентабельності, крім власного капіталу, знаходяться на дуже низькому рівні. В 2016 році взагалі були збитки 2,8 млн. грн., проте в 2017 році прибуток склав вже 29,3 млн. грн. ситуація з рентабельностями не змінилася.

Ситуація сьогодні, що склалася в економіці не тільки України, але й усього світу, ще не відомо як вплине на діяльність та її ефективність та результативність м'ясопереробних підприємств. Бо саме низька купівельна спроможність диктувала умови для виробництва м'ясоковбасної продукції низького цінового сегменту, і як слідство – невеликої рентабельності. Тому питання прибутковості діяльності підприємств для подальшого їх розвитку є гострими та актуальними завжди.

ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

**Стасюкова К.В., ст. викладач, Головаченко Л.М., асистент
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Внутрішньогосподарський контроль розглядається як невід'ємна частина загальної системи управління підприємством. Потреба у внутрішньогосподарському контролі зумовлена багатьма обставинами, зокрема, бажанням власників та керівника знати про реальний стан справ на підприємстві, а також тим, що вони не займаються безпосередньо контролем повсякденної діяльності підприємства, в зв'язку з чим відчував потребу в інформації, що формується на більш низькому рівні.

Водночас, необхідність внутрішньогосподарського контролю виникає у зв'язку з тим, що система обліку на підприємстві потребує з плином часу постійної верифікації.

Дедалі частіше потреба у здійсненні внутрішньогосподарського контролю виникає у середній і малих суб'єктів господарювання, що пов'язано з ускладненням законодавчих актів, які регулюють механізми економічних методів управління та економічні відносини суб'єктів підприємництва з їх сегментами і державою.

Крім того, внутрішньогосподарський контроль необхідний для попередження нераціональних витрат, втрат і розкрадань матеріальних і грошових цінностей підприємства, своєчасного попередження та розробки рекомендацій щодо виходу з фінансової кризи.

Відповідно до нормативних документів, що регулюють ведення підприємницької діяльності в Україні, суб'єктами малого підприємництва є фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи – підприємці, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України, а також юридичні особи – суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ АУДИТУ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	
Васьковська К.О.	395
ПРУДЕНЦІЙНИЙ НАГЛЯД ЯК СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ТОРГОВЦІВ ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ	
Євтушевська О.О.	397
ОПЕРАЦІЇ КРЕДИТНОГО ХАРАКТЕРУ: ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ У БАНКАХ	
Мельник Ю.М.	399
АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	
Ощепков О.П., Магденко С.О.	401
ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Стасюкова К.В., Головаченко Л.М.	403
ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА: СУЧАСНИЙ АСПЕКТ	
Купріна Н.М., Маркова Т.Д., Баранюк Х.О.	404
АСПЕКТИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ: ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТА ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА	
Ступницька Т.М., Пчелянська Г.Б.	406
НАУКОВІ АСПЕКТИ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	
Ткачук Г.О.	408
ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ, ВИМОГИ ДО ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ	
Скляр Л.Б.	409
СУЧАСНИЙ СТАН СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ	
Тарасова О.В.	411
СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА»	
«ПРОДОВОЛЬЧА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ» ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ: ТЕНДЕНЦІЇ ВИЗНАЧЕННЯ	
Криницька О.О., Ткачук Т.І.	413
СЕКЦІЯ «СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ, ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА СПОРТ»	
ПАРТНЕРСТВО УКРАЇНА-НАТО – НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО КУРСУ	
Соловей А.О., Ботіка Т.С., Мамроцька О.А.	415
ПРО ІСТОРИКО-ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВЧЕНОГО	
Соловей А.О., Кананихіна О.М., Ботіка Т.С., Мамроцька О.А.	416
ПЕРШИЙ ЗИМОВИЙ ПОХІД: ОДЕСЬКИЙ ПЕРІОД	
Шишко О.Г.	419
ПРОПАГАНДА В ПУБЛІЧНІЙ ПОЛІТИЦІ	
Дмитрашко С.А.	420
СОЦІАЛЬНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ ЯК ОСНОВА ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ	
Орлова В.О.	422
КОНФЛІКТ ЦИВІЛІЗАЦІЙ ЯК РУШІЙ ПРОГРЕСУ ЛЮДСТВА	
Петракова Є. Р., Черняк Г.А.	423
ЩОДО ПРОБЛЕМИ ОЦІНЮВАННЯ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ЗНАННЯ	
Лар'яновський І.С.	425
МОДЕЛЬ СИСТЕМИ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ УКРАЇНИ У ПОРІВНЯННІ З ІНШИМИ КРАЇНАМИ	
Осадча І.А.	427
ТЕОРЕТИКО-ЕМПІРИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРОНИКЛИВОСТІ	
Сороченко О.В.	429
САМОРЕАЛІЗАЦІЯ В СУЧАСНІЙ КОМЕРЦІЙНІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ	
Мельник Ю.М., Тодорова С.М., Шевченко Г.А.	430
ПСИХОЛОГІЧНІ МЕТОДИ ОЦІНКИ ПЕРСОНАЛУ	
Черкаський А.В.	432
ГЕНДЕРНИЙ РОЗРИВ У ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІЙ ВЛАСНОСТІ: ІСТОРИЧНА РЕТРОСПЕКТИВА	
Дружкова І.С.	433
ІНШОМОВНИ МОВЛЕННЄВІ УМІННЯ ТА СПЕЦИФІКА ЇХ ФУНКЦІОНУВАННЯ	
Верейтіна І.А., Попель О.В., Добровольська Н.Л.	434